

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2046

гр. София, 30.09.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО VIII ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мина Мумджиева

Членове: Костадинка Костадинова
Калина В. Станчева

като разгледа докладваното от Калина В. Станчева Въззивно частно наказателно дело № 20221100603831 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 306, ал. 3 вр. ал. 1, т. 4 НПК във вр. с Глава двадесет и втора от НПК.

Образувано е по повод частна жалба, депозирана лично от подсъдимата Д. Н. Д. срещу определение от 03.07.2022 г., постановено по НЧХД № 2939 по описа на Софийски районен съд (СРС-НО), 94-ти състав за 2020 г., с което е оставена без уважение молбата ѝ за присъждане на сторените от нея съдебно-деловодни разноски за адвокатско възнаграждение.

В жалбата се заявява претенция за ревизия, респективно отмяна на контролираното определение, в подкрепа на което се излагат съждения, че писмената форма на договора за адвокатска услуга служи за доказване съществуването и валидността на последния. Поддържа, че съгласно процесното съглашение между частния жалбоподател и процесуалния представител разходите не само са уговорени, а и са действително реализирани. Критикува се приложението на цитираното в атакуваното съдебно определение тълкувателно решение, понеже последното касае граждански и търговски дела, като не се отнася до дела от частен характер.

С оглед наведените съображение се отправя молба до въззивната инстанция за отмяна на контролирания акт и постановяване на нов такъв, с който молбата на подсъдимата Д. за присъждане на разноските за адвокатски хонорар, направени пред първоинстанционния съд, да бъде уважена.

Софийски градски съд, като взе предвид доводите на жалбоподателя и релевираното искане, въз основа на материалите по делото и закона, приема за установено следното:

С определение от 06.06.2022 г., постановено по НЧХД № 2939 по описа на Софийски районен съд (СРС-НО), 94-ти състав за 2020 г., съдията

докладчик от първоинстанционния съд е прекратил наказателното производство от частен характер на основание чл. 289 ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 5, т. 4 НПК поради оттегляне на тъжбата. Съдебният акт не е обжалван, предвид което същият е влязъл в сила на 22.06.2022 г.

С определение от 03.07.2022 г., постановено по НЧХД № 2939 по описа на Софийски районен съд (СРС-НО), 94-ти състав за 2020 г., съдът се е произнесъл по реда на чл. 306, ал. 1, т. 4 НПК по отношение на сторените разноски по делото. С посоченото определение частният тъжител Б.Н.Ц. е осъден да заплати на основание чл. 190, ал. 1 НПК в полза на Софийски районен съд сумата от 60,00 лева – изплатено възнаграждение за явяване на вещи лица, предвид че наказателното производство от частен характер е било прекратено. Отделно, със същото определение е оставена без уважение претенцията на подсъдимата Д. Н. Д. за направените по делото съдебни разноски за адвокат. Именно в тази си част съдебният акт на районния съд е предмет на ревизия в настоящото въззивно частно производство.

При така установеното от фактическа страна, въззивният съд достигна до следните правни изводи:

Настоящият съдебен състав намира, че искането, с което е сезиран, е подадено от процесуално легитимирана страна в надлежна форма, направено е в законоустановения 7-дневен срок, съгласно разпоредбата на чл. 342, ал. 1 НПК, като разгледано по същество, същото е неоснователно. Съображенията за това са следните:

Съдът се произнася по разноските с присъдата /чл. 301, т.12 от НПК/ или с определение по чл. 306, ал.1, т.4 от НПК. Процесуалният закон урежда въпросите за отговорността за разноски в наказателното производство в разпоредбите на чл. 187 - чл.190 от НПК.

В новелата на чл. 190 от НПК е дадено нормативно разрешение на въпроса в чия тежест остават разноските по дела от общ и от частен характер, в случаите на прекратяване на наказателното производство или оправдаване на подсъдимия. Същата норма предвижда, че при делата от общ характер тези разноски остават в тежест на държавата, а по делата от частен характер, пред каквато хипотеза сме изправени в настоящия случай - на частния тъжител. Частният тъжител при оправдаване на подсъдимия дължи заплащане на направените от последния разноски, включително и такива за адвокатско възнаграждение.

В конкретиката на настоящия случай се установява, че подсъдимата Д. добросъвестно и законосъобразно е ангажирала двама процесуални представители (адв. В.Т. и адв. Й.К.), които да осъществяват адвокатската ѝ защита в първоинстанционното производство по НЧХД № 2939/2020 г. по описа на СРС, НО, 94 състав, във връзка с което са съставени и подписани от страните договори за правна помощ и съдействие, съответно от 28.09.2021 г. (с адв. В.Т. – л. 416) с уговорена сума за адвокатско възнаграждение в размер на 600,00 лева и отбелязване, че сумата е заплатена по банков път без

съпроводителни документи, удостоверяващи такава банкова транзакция, и от 10.03.2022 г. (с адв. Й.К. – л. 447) с уговорена сума за адвокатско възнаграждение в размер на 1000,00 лева и без отбелязване за начина на плащане – в брой или по банков път.

Договореното между клиент и адвокат възнаграждение по сключения помежду им договор за правна помощ има своето значение за тях като страни по този договор, но не може да обвърже или ограничи съда в преценката му за неговата законосъобразност и справедливост. Същото е изводимо и от разпоредбата на чл. 36, ал. 2 и 4 от ЗА, като при договарянето на възнаграждението на адвоката с клиента размерът му следва да е „справедлив и обоснован”, както е прието от ОСГТК на ВКС в ТР № 6 от 06.11.2013 г. по т.д. № 6/2012 г., т.1 и 3 и ОСК на ВАС в ТР № 3 от 13.05.2010 г. по т.д. № 5/2009 г.

В същото време чл. 37 от ЗА дава възможност на адвоката да се снабди със заповед за изпълнение за неизплатено му възнаграждение по реда на чл. 410, ал. 1 от ГПК, но само при доказването му съгласно изискванията на чл. 128, ал. 2 от ГПК – със съответен документ, който следва да отговаря на стандартите за първичен счетоводен документ, очертани в чл. 6, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) и при забраната на чл. 9 от ЗСч, недопускащ счетоводно отразяване на фиктивни или несъществуващи разходи, при предвидена в чл. 68 от ЗСч административно-наказателна отговорност. Това е съобразено и в чл. 9, ал. 2 от Закона за данъка върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) за издаване на съответен документ за придобит доход по чл. 10, ал. 1, т. 3 от същия закон от друга стопанска дейност (от свободна професия - чл. 29, ал. 1, т. 3, чл. 35, т. 6 и § 1, т. 29 от ДР на ЗДДФЛ) с предвидена също такава отговорност в чл. 80б от ЗДДФЛ.

Посочените разпоредби следователно изискват адвокатското възнаграждение да отговаря на изискването за обоснованост и справедливост на размера му не само по отношение на клиента (доверителя), но и спрямо онези страни в процеса, които биха го дължали на последния при положителен за него резултат по делото, без това да се явява неоправдано тежка последица за тях. Именно поради това съдът не може да се дезинтересира от решаване на въпроса доколко претендираният за присъждане размер на адвокатското възнаграждение като дължими разноси е надлежно доказан, обоснован и справедлив, включително и по наказателни дела. /така прието и в решение № 220 от 2016 г. по н.д. № 764/2016 г. на ВКС, първо нак. отд./.

В светлината на процесния случай, както законосъобразно е прието и в проверяваното съдебно определение, подсъдимата Д. не е успяла да ангажира по делото доказателства, установяващи реално направени от нея разноси за адвокат. Това е така, защото, на първо място, по отношение на договора, сключен с адв. В.Т., сочещ заплащане на сумата от 600, 00 лева по банков път, като към него не са приложени никакви доказателства за преводно

нареждане, а на второ място, касателно договора, сключен с адв. Й.К., сочещ заплащане на сумата от 1000, 00 лева, без обаче да е отбелязано как уговорената сума е била изплатена. Именно липсата на представени пред СРС доказателства в подкрепа действително реализиране на разноски за адвокатски услуги от страна на подсъдимата Д. е мотивирало първата инстанция да остави без уважение претенцията ѝ в тази насока.

Изложеното е в унисон и с практиката на ЕСПЧ, включително и по дела по жалби срещу България за нарушения по ЕКПЧОС (напр. решение от 18.01.2005 г. по делото Т. срещу България, решение от 12.07.2007 г. по делото С. срещу България, решение от 29.03.2006 г. по делото Скордино срещу Италия, решение от 10.03.2015 г. по делото на Х. А. Х. срещу България и други), по които Съдът е постановил, че „правилата за разноските следва да избягват налагането на прекомерен товар върху страните”, че те „не следва да съставляват неразумно ограничение на правото на достъп до съд”, че „разходи и разноски се възстановяват само дотолкова, доколкото е доказано, че те са били действително направени.

По отношение възражението на частния жалбоподател за неприложимост на ТР № 6/2013 г. по т.д. № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС (досежно присъждането на съдебни разноски едва когато те действително са доказани) следва да се посочи, че тъй като в НПК няма разпоредби в тази насока, от съществено значение е съдебната практика на ОСГТК и ОСТК на ВКС, и на ОСК на ВАС във връзка с приложението на съответните норми при преценката на съда за дължимост и/или прекомерност на заявените за възстановяване разноски, в частност на адвокатско възнаграждение, доколкото практиката на тези върховни съдилища е задължителна при разрешаване на граждански спорове (като претенцията за обезщетение от деликт, единствено възможна в наказателния процес) или при ангажиране на административно-наказателната отговорност на извършителя на административно нарушение, свързано с разпоредбата на чл. 84 от ЗАНН, препраща за неуредените случаи към НПК (виж освен горепосочените ТР на ВКС и ВАС и определения № 115/05.03.2014 г. по ч.гр.д. № 2265/2013 г.-I г.о. на ВКС, ; № 303/10.01.2014 г. по адм.д. № 16640/2013 г.-VI о. на ВАС; № 16238/09.12.2011 г. по адм.д. № 6924/2011 г.-5-чл.с. на ВАС). В тях изрично е уточнено, че „отговорността за разноски има обезщетителен характер, като има за цел и недопускане на неоснователно обогатяване” на страната, поискала тяхното възстановяване.

Във връзка с посоченото, жалбата от страна на подсъдимото лице срещу първоинстанционното определение в частта, в която искането за присъждане на съдебни разноски за адвокатско възнаграждение, е оставено без уважение, настоящият състав на Софийски градски съд намира, че не е доказано по изискуемия ред заплащането на твърдения адвокатския хонорар (както на адв. В.Т., така и на адв. Й.К.), поради което въззивният състав на съда се солидаризира с формирания извод от първоинстанционния съд и намира, че атакуваният съдебен акт е правилен и законосъобразен, и като такъв следва да

бъде потвърден.

На последно място, и в случай, че подсъдимото лице разполага с други доказателства, извън онези вече представени в хода на производството, развило се по НЧХД № 2939 по описа на Софийски районен съд (СРС-НО), 94-ти състав за 2020 г., може да инициира ново производство пред първата инстанция в посока претендиране на съдебно-деловодни разноси за заплащане на адвокатско възнаграждение.

Воден от горното, на основание чл. 345 НПК във вр. с чл. 341, ал. 2 от НПК и чл. 306, ал. 3 във вр. с ал. 1, т. 4, пр. 2 от НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение от 03.07.2022 г., постановено по НЧХД № 2939 по описа на Софийски районен съд (СРС-НО), 94-ти състав за 2020 г., с което молбата на подсъдимата Д. Н. Д. за присъждане на съдебно-деловодни разноси за адвокатско възнаграждение е оставена без уважение.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____